

Mette Frederiksens tale på Auschwitz-dagen

Taler

Mette Frederiksen
Danmarks Statsminister

Dato

27. januar 2024

Sted

Dronningesalen på Det
Kongelige Bibliotek i
København

Kære gæster.

Dear ambassadors.

Og især kære vidner og pårørende.

Det er efterår. Året er 1943. Og Bjørn – en københavnsk dreng – ser sin verden vælte.

Han er lige begyndt i første klasse. Men han kommer ikke til at lære alfabetet og drille pigerne i frikvarteret. I stedet bliver han og familien sendt med båd til Tyskland. Og siden stuvet sammen i kreaturvogne. Med retning mod den modbydelige fangelejr Theresienstadt.

Nogenlunde samtidig bliver Kirsten fra Østerbro – hun går i 'fjerde mellem', som det hed dengang – hjulpet til Sverige af velvillige landsmænd. I en fiskerbåd.

Og et par måneder senere bliver Morten fra Charlottenlund. En jødisk dreng på syv år. Skjult hos en modig vestjysk familie med hjertet på rette sted.

Tre uskyldige børn. Tre skæbner. Hvor må I have været bange.

Kære Bjørn, Kirsten og Morten.

I overlevede alle Holocaust. I er sammen med os lige nu. Og senere i aften vil I dele jeres erindringer med os.

Sikke en styrke. Hvilket mod. Jeg tør godt sige på alles vegne, at vi beundrer jer.

Afhjertet tak for at være med os i dag. Hvor vi markerer et af de mørkeste kapitler i Europas historie.

Hvor vi mødes for at mindes ofrene. De millioner af jøder – børn, gamle, kvinder, mænd – der blev revet væk fra deres kære. Transporteret til fjerne lejre. Ydmyget. Brutalt myrdet. Alene fordi de var jøder.

Omfanget af nazisternes umenneskelighed er der ingen af os, der nogensinde har kunnet forstå. Ondskab og had sat i system. Et ophør af al humanisme. Et midlertidigt ophør af den europæiske civilisation.

Hvordan kunne de gøre det? Hvordan kunne det ske?

Det kommer vi aldrig til at forstå. Vi kommer heller aldrig til at forsvare. Eller tilgive.

* * *

I denne tid oplever vi atter episoder, der minder os om Europas dystre fortid.

Igen er der jøder, der forfølges. Alene fordi de er jøder.

Alt for mange steder er hadet tilbage i gaderne. Det gælder desværre også i Danmark.

Men intet menneske skal se sig tvunget til frygtsomt at se sig over skulderen. På grund af religion. Udseende. Seksualitet. Eller overbevisning.

Sådan skal det ikke være i vores land.

* * *

Vi kan ikke omgøre fortiden. Alt det, der ikke skulle være sket. Hverken min eller kommende generationer. Men vi kan noget andet. Vi kan lære. Og vi kan huske. Og vi kan nå at se og vise nogle af ofrenes ansigter.

Derfor vil vi lytte til jeres og andres vidnesbyrd, Bjørn, Kirsten og Morten.

Og vi lover jer, at vi bærer jeres historier med os videre.

Og alle os, der er her, giver vores løfte på at fortælle jeres historie videre. Igen og igen.

Være jeres vidner. Vidnernes vidner.

Det skylder vi jer.

Det skylder vi eftertiden.

Og det skylder vi vores børn og børnebørn

For, som det er blevet sagt: 'De, som ikke husker fortiden, er dømt til at gentage den'.

* * *

Kære alle sammen.

Tak for at møde frem i dag.

Lad os i dag love hinanden. At vi sammen vil bekæmpe historieløsheden.

At vi aldrig vil falde for den menneskelige fristelse til at trække på skuldrene. Fortrænge de ubekvemme sandheder.

Lad os bruge erindringen om historiens mørke kapitler til at bekæmpe racismen og antisemitismen.

Og lad os samtidig huske det, som skulle vise sig at blive et lys i mørket. Oktober 1943. De tusindvis af fortrinsvis uselviske handlinger. Der tilsammen betød, at langt, langt de fleste danske jøder overlevede.

Lige her, i vores land, mødte ondskaben noget, der var stærkere end ondskaben selv. Vores fællesskab. Vores samhørighed. Og vores forfædres kollektive

insisteren på. At alle danskere hører til.

Det er de værdier, vi deler.

Det er de værdier, som skal sejre.

Og det er de værdier, vi skal bære videre.

Tak for ordet.

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Mindetale, Socialdemokratiet

Relateret

27. januar 2024

27. januar 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-til-auschwitz-dag>